

Izhaja

vsak četrtek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo. Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankirani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za Jugoslavijo . . . K 6.—
» ostalo inozemstvo : » 9.—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej.
Posamezna številka velja 16 h.

Za oglasila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte, zahvale in izjave ter za oglase med besedilom po 20 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravníštvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravníštvo lista »Mir« v Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26. Poštnohranilnični račun št. 96.232.

Leto XXXVII.

Celovec, 22. novembra 1918.

Št. 47.

Suverenost Jugoslavije priznana tudi na morju.

Celo jugoslovansko brodovje ostane naša last. — Jugoslovanska torpedovka plove pod narodno trobojnico. — Svobodna jugoslovanska plovba na morju.

Zagreb, 17. novembra ob 2. uri po noči. Dr. Ante Tresić-Pavičić se je vrnil s Krfa s francoskim destrojonom „Facalava“, ki mu ga je dal na razpolago poveljnik antantnega in ameriškega brodovja v Sredozemskem morju, admiral Cauchet, ker je dr. **Tresić-Pavičić dobil brzójavni poziv od srbskega prestolonaslednika Aleksandra, naj pride takoj v Belgrad.**

V petek zvečer je dr. Tresić-Pavičić došel na Reko in od tam takoj odpotoval v Zagreb, kamor je prišel včeraj jutraj, da poroča Narodnemu vjeću o delovanju delegacije na Krfu. Njegova tovariša Bukšek in dr. Čok se vračata z našo torpedovko št. 77, **ki plove pod narodno trobojnico. Spremlja jo francoska torpedovka radi varnosti eventualnega napada od strani Italijanov.**

Poročilo dr. Tresića je Narodna vlada vzela na znanje in izrekla njemu in tovarišema zahvalo na doseženem uspehu. Podrobnosti razgovora se dosedaj še ne morejo objaviti, vendar pa se lahko pove, da je **antantin zbor v Versaillesu sporočil admiralu, da odstopa od obeh točk premirja z bivšo avstro-ogrsko monarhijo, ki se nanašata na brodovje. Ker je brodovje prešlo v last Jugoslovanov, sta obe tozadevni točki brezpredmetni. Antanta ne zahteva izročitve niti ene ladje, tako da ostane brodovje v celoti naše.**

S tem, da je antanta priznala puljski ugovor, ki ji je bil izročen od naših odposlancev, ne kot zastopnikov Avstro-Ogrske, marveč kot zastopnikov lastne suverene države, je priznala tudi našo bojno zastavo na morju.

Tako je suverenost naše države popolnoma priznana v dveh slučajih. Vprašanje suverenosti naše zastave enako tolmači tudi sam vrhovni poveljnik antantnega brodovja, ki kljub italijanski prepovedi pusti, da naša bojna ladja torpedovka št. 77 plove pod našo trobojnico, pripravljen, da jo s svojo ladjo brani proti vsakemu napadu.

Naši delegati so izposlovali tudi svobodo trgovske plovbe po morju, tako da bo mogoče Primorje preskrbovati z živežem.

Dr. Tresić-Pavičić je obiskal tudi angleškega, ameriškega in italijanskega admirala na Krfu ter je imel z njimi važne razgovore. Obiskal je nadalje vse antantine ministre, ki so akreditirani pri srbski vladi na Krfu ter je pri vseh dobil vtis največje prijaznosti in simpatije za naš narod in našo stvar. Dr. Tresić-Pavičić bo pozneje vse natanko opisal.

Meje Jugoslavije zagotovljene.

Poslanik češke republike na Dunaju Vlastimil Tusar je sporočil Narodnemu svetu v Ljubljani to-le:

Na Češkem vlada vzoren red in mir.

Vprašanje glede slovaškega ozemlja bo ugodno rešeno za Čehe.

Češka izjavlja, da se bo z vsemi svojimi močmi zavzela za jugoslovanske interese, zlasti glede **Koroške** in glede ozemlja, ki so ga sedaj zasedli Italijani.

Kolikor je poslanik poučen, ostane vsa Jugoslavija celotna, tudi na mejah proti Italiji. Trst bo jugoslovanski, oziroma v najslabšem slučaju svobodno mednarodno mesto.

Ugovor naše vlade zaradi Koroške.

Narodna vlada SHS v Ljubljani je dne 15. novembra 1918 odposlala na državni urad za zunanje zadeve Nemške Avstrije na Dunaju sledečo brzojavko:

Narodni vladi za Nemško Avstrijo
državni urad za zunanje zadeve
Dunaj.

Množijo se nevarljiva znamenja, da se od nemške strani reklamira Koroška za Nemško Avstrijo. V tem smislu že delujejo Vollzugsausschuß provizoričnega deželnega zbora na Koroškem in njegovi podrejeni organi. Slovenski kraji so od nemškega vojaštva in nemških narodnih obramb zasedeni.

Narodna vlada SHS v Ljubljani proti vsem tem in enakim poizkusom, obdržati Slovence na Koroškem, četudi samo provizorično, pod nemško oblastjo ali upravo, najostreje protestira in zahteva, da se nemške narodne brambe razpustijo in nemške čete iz slovenskih krajev Koroške umaknejo.

Za narodno vlado SHS v Ljubljani:
Pogačnik, predsednik.

Protest zaupnikov beljaškega okraja zoper nasilstvo.

Dne 18. nov. se je vršil v Št. Jakobu v Rožu ustanovni sestanek Narodnega sveta za beljaški politični okraj. Navzoči so bili zaupniki iz vseh občin, krog 100 mož. Soglasno so sklenili resolucijo:

„Najostreje protestiramo zoper nasilstva Vollzugsausschußa v Celovcu na slovenskem ozemlju, zoper vse poizkuse, obdržati koroške Slovence pod nemško oblastjo ali upravo, zoper nemško vojaštvo in nemške narodne straže na slovenskem ozemlju, katere onemogočajo zvezo koroških Slovencev z vlado naše države SHS.“

Navdušeno pozdravljamo Narodno vjeće v Zagrebu in Narodno vlado v Ljubljani, obljublamo zvestobo državi SHS in izražamo nado, da bodo naši osvoboditelji nudili nam vsi svojo mogočno pomoč za popolno osvoboditev izpod tujega jarma.

Najostreje pa protestiramo zoper imperijalizem italijanske armade, ki prodira po ozemlju naše svobodne države, ki že itak izsesane naše dežele izmozgava, organe naše vlade na naših tleh odstavlja in se obnaša kot sovražnik na ozemlju z antanto prijateljske države SHS.“

Koroški Nemci kličejo Italijane.

Ni je psovke, ki ne bi je bili pred vojsko izlili koroški Nemci nad Angleže, posebno pa nad Italijane. Vsakdanji nemški pozdrav je bil „Gott strafe England“ in „Nieder mit dem wallischen Verräter“! Niso še pokopana vsa trupla koroških vojakov, ki so jih podavili Italijani, že kličejo koroški Nemci Italijane in se jim dobrikajo. Nemški brambni odsek v Celovcu je v poročilu z dne 17. novembra hvalil italijanske vojake, ki so vdrlí v Kanalsko dolino, da so v Trbižu, Rablju in v Kanalski dolini zopet sklenili staro prijateljstvo s tamošnjim prebivalstvom. Iz Uke v Kanalski dolini pa nam poročajo ravno nasprotno: Ljudstvo je že težko pričakovalo Jugo-

slavijo in sedaj vzdihuje pod Italijani. Italijani rekvirirajo seno, ki ga domačemu prebivalstvu itak primanjkuje; ljudje bi nasprotno potrebovali živil, katera bi bili morali Italijani, najnovejši prijatelji Nemcev, prineti seboj. Ljudstvo že komaj čaka, da bi ententa pregnala vse take zahrbtne prijatelje in prosijo pomoči Jugoslavije. „Freie Stimmen“ pa še pozivajo, naj Nemci naprosijo Italijane, da zasedejo celo Koroško! Da ne bo iz moke kruha, se bo že poskrbelo!

Boj med tržaškimi Lahí in laškimi vojaki.

Lahi obetajo živila, a jih sami nimajo.

Reka, 17. nov. Reški župan dr. Vio, ki se nehaja na agitaciji v Rimu, je sporočil, da bo Italija poslala živila za reške Italijane, Italijanski vojaki pa izjavljajo, da sami nimajo kaj jesti. V Trstu so italijanske čete rekvirirale štiri vagone živil. Vsled tega je prišlo do spopada med tržaškimi Italijani in italijanskim vojaštvom. Ubiti so bili 4 italijanski vojaki. Ta dogodek jasno pove, koliko je verjeti poročilu župana dr. Via.

Iz Jugoslavije.

Narodni svet za Medjimurje.

Zagreb, 17. nov. Včeraj se je Narodni odbor za Medjimurje izpopolnil z novimi člani, ki bodo takoj pričeli z obširno agitacijo v Medjimurju.

Srbi v Temešvaru.

Zagreb, 17. nov. Včeraj dopoldne so prišle prve srbske čete v Temešvar. Jutri dospje tja srbska vojska, močna 2 diviziji s francoskim in angleškim topništvo.

Generalno poštno ravnateljstvo.

Zagreb, 17. nov. Tu se ustanovi generalno ravnateljstvo za pošto.

Mirovna konferenca.

"Daily Chronicle" piše, da se prične mirovna konferenca začetkom 1919 v Versailles. Angleški pooblaščenca bodo Lord George, Balfour in Barnes. Osobje britanske delegacije bode baje šteló čez 200 oseb.

Amerikanska komisija v Kotorški boki.

Iz Dubrovnika se poroča, da so prišle tja srbske čete in odkorakale v Metković in Trebinje. V kotorsko boko prišla je po morju ameriška komisija. Poveljnik ladij zaprosil je narodno vlado v Spljetu, naj izdela spomenico o vsem, kar so Italijani počenjali proti Jugoslovanom v Dalmaciji. Italijani stojijo torej pod kontrolo ententnih velesil.

Francozi na Reki.

Reka, 14. novembra prišel je sem francoski bataljon. Antantne čete so zasedle Reko v smislu Jugoslavije.

Revolucija v Nemčiji.

V Nemčiji so, hočeš — nočeš — moraš, odstopili vsi kralji, vojvode, knezi in drugi vladarji in vladarčki, v kolikor jih ni prisilila v to revolucija, ki se je razširila po celi prejšnji državi in zahtevala do sedaj zlasti v Berlinu mnogih krvavih žrtev. Za sedaj so na krmilu povsod socialisti najradikalnejše struje. Boljševizem se širi čim dalje. Zato so antantne in njih zaveznikov vlade sklenile, da ne sklepajo z nekdanjo vlado mirovne pogodbe prej, dokler se ne uredijo in utrdijo notranje zadeve in da napravijo, ako potrebno, v Nemčiji prej red.

Nemci med sabo.

Narodna skupščina sklenila je 12. t. m. na Dunaju proglasitev republike nemških delov nekdanje Avstrije in sicer s sledečim obsegom in s sledečo mejo: Nižjeavstrijsko, Gornjeavstrijsko, Solnograško, Štajersko in Koroško brez jugoslovanskih naselbin, Tirolsko in Vorarlberško brez italijanskih naselbin in nadalje novi provinci nemško Češko (?) in sudetsko (?) deželo. Začrtali so celo neko mejo, po kateri je na pr. Koroška razdeljena v dva dela (Jugoslavija obsega del nekako do Drave in celi velikovski okraj). Koroški Nemci sanjajo še vedno o celotni in nerazdelni Koroški, njihova sedanja vrhovna oblast pa je pripoznala že jugoslovansko zibelj na Koroškem. Treba je torej potrpeti še nekaj dni in pripoznala se bodo slovenska, jugoslovanska tla v Korotanu tudi na levem bregu Drave v mestih in trgih in vsakdo bode se srečnega štel, da pripade Jugoslaviji.

Za sedaj pribijemo le dejstvo, da nemško-avstrijska skupna vlada ne odobrava imperijalistične politike nemških in nemškutarških Korošcev.

S sedanjo nemško politiko pa tudi vsi Nemci niso zadovoljni, posebno glede zveze nemške Avstrije z rajhovci. Tako prinašajo "Innsbrucker Nachrichten", najuglednejši in merodajni list na

Tirolskem, uvodni članek, v katerem se predlaga, da se ustanovi nevtralna republika, ki bi se naj postavila pod zaščito zaveze narodov, in ki bi naj se smela priklopiti k Nemčiji (rajhovcem). K tej republiki naj bi pripadale dežele: Severno in nemško južno Tirolsko, Predarlško, Solnograško in en del Koroške ter Zgornje Štajersko.

Wilson na mirovni konferenci.

Iz Londona poroča Reuterjev urad: Londonski dopisnik lista "Manchester Guardian" je izjavil, da se je Wilson odločil, da pride na mirovno konferenco in da ga v Londonu pričakujejo pred sredo decembra.

Američani na jugoslovanskih tleh.

Iz ozemlja, ki ga je naslanjaje se na primerno pogodbo, zasedlo na Notranjskem in Goriškem italijansko vojaštvo, je došla pretečeno soboto v Ljubljano vest, da nameravajo Amerikanci preko Kormina in Trsta poslati na slovenska tla 1200 mož svojih čet.

Amerika posreduje med narodi.

Iz Reke se poroča: Dne 15. novembra pripeli so sem trije ameriški častniki, ki so izjavili, da pošlje Amerika za enkrat 1000 mož svojih čet v Trst, 1000 v Reko, 1000 v Kotor. Podpolkovnik Evers je ob priliki sijajnega sprejema Jugoslovanov odgovoril, da prihajajo kot zastopniki ameriške misije. Med drugim je rekel: Sedaj smo zmagali, a naša misija v Evropi še s tem dolgo ni končana. Vpostaviti moramo red in spraviti zahteve posameznih narodov v soglasje. V vrstah najboljših Amerikancev bili so vojaki češkoslovaškega in jugoslovanskega rodu in je naravno, da se bo oziralo v prvi vrsti na njihove želje in težnje, ki jih imajo na srcu."

Nemški značaj v pravi luči.

Celo vojsko govorilo in pisalo se ni ne v Nemčiji ne v Avstriji (nemški) ničesar drugega nego le o nemškem "Herrenvolku", o nemški ošabnosti, o nemški nadvladi čez druge narode. "Nemec se ne vstraši nikogar kakor Boga" — te besede Bismarckove slišal si noč in dan. — Nemci so smešili vsak drug narod, pripisovali so vsakemu drugemu narodu, tako Francozu, kakor Rusu, tako Angležu kakor Amerikancu le slabe lastnosti, podtikali so vsem mehkužnost, nevojaški značaj, nemožnost, da zmagajo. Kratko — le Nemec je opravičen, da živi, le Nemec je od osode poklican, da gospoduje in Viljem-Bog.

Še nam doni v ušesih ošabni odgovor nemškega generala Hofmanna pri mirovnih pogajanjih v Brestu Litovskem: "Premagancu mora biti vse prav."

In sedaj?

Komaj se je sklenilo premirje, začelo se je že tarnanje in javkanje.

Dokler so Nemci lahko ropali in kradli na Poljskem in Ruskem, v Romuniji, v Srbiji in v

Italiji živino in svinje, žito, moko, krompir, oves, seno, slamo, les, petrolej, lan, volno, železo, bron (zvonove), baker, sploh vse, kar je bilo količkaj uporabno, dotlej so trobili vedno v svet, da se jih ne more izstradati.

Prebivalstvu v omenjenih deželah niso pustili ničesar in ono je poginjalo in umiralo od gladu. Takrat niso poznali besede "humaniteta", človekoljubnost jim je bil neznan poj. m.

Toda glej! Komaj jim je bil ta vir zaprt, komaj so se morali iz omenjenih, do cela opustošenih in izsesanih pokrajin umakniti in je bil torej naraven konec ropanju, tatvini, požigu in morjenju nedolžnih in neoboroženih žen in otrok, komaj so zvedeli za premirno pogodbo, začeli so klečplaziti in prosjati pri antanti in zlasti pri ameriški vladi, naj se jim vendar iz usmiljenja pomaga in pošlje kaj živil.

Studi se vsakomur pred takim značajem, tako sodijo antantne velesile, tako se piše in govori dandanes po celem širnem svetu.

Nemški značaj v pravi luči.

Pripravljanje zaveznikov za mirovno pogajanje.

Iz Haaga (Holandsko) se poroča, da vstopijo zavezniki in Amerika z zelo obširnimi aparatom v mirovna pogajanja, da bodo pripravljene za vsako nastalo in stavljeno vprašanje s potrebnim statističnim gradivom. Število direktnih odposlancev, ki se bodo pogajali, bode majhno. Celó število zgolj tehničnih vprašanj se bode le principijelno reševalo in se bode odločilo konečno o teh vprašanjih v posebnih kongresih, ki se bodo vršili najbrže v Haagu.

Zelo težko pogajanje med zavezniki samimi bode zelo dobra in koristna šola za pogajanje z Nemčijo. Za sedaj se vršijo važni pogovori med vladama v Parizu in Londonu z merodajnimi bančnimi, trgovskimi in industrijalnimi krogi v Londonu.

"Daily News," ugleden angleški list, izve iz Pariza z dne 14. novembra, da se bodo vršili pogovori o mirovnih preliminarjih (predločbah) in sicer kakor hitro bodo izpolnjeni premirni pogoji, to je od sedaj v enem mesecu. Zajedno bodo zavezniki izdelali načrt svojih zahtev, ki ga bodo potem predložili mirovnemu kongresu.

Dnevne vesti.

Peter Miklavc - Podravski †. Dne 5. nov. je v Ribnici na Pohorju mirno v Gospodu zaspal Peter Miklavc, s pisateljskim imenom Podravski Veliko se je ukvarjal s prevajanjem romanov, novel in črtic iz drugih slovanskih jezikov. Bil je samouk. N. v m. p.!

Germanizacijsko delo raznih oblasti je pokvarilo toliko naših rodbinskih imen, da imamo v uradnih zapiskih zapisanih vse polno Rabitsch-ev, Paulitsch-ev, Nouakh-ov, Urbantschitsch-ev itd. To pisanje seveda ni pravilno. Vsakdo naj gleda na to, da se piše njegovo ime pravilno — tako bomo vedeli ločiti pšenico od smeti.

Podlistek.

Kako si predstavljajo nekateri koroški Nemci, posebno pri lističu "Freie Stimmen", mirovno konferenco.

(Spisano na podlagi raznih trditev in člankov v "Freie Stimmen" in na podlagi raznih dogodkov iz zadnjega časa.)

V tem oziru se opozarja na to, da listič "Fr. Stimmen" Jugoslaviji milostno prepušča samo občino Jezersko, ki itak visi bolj na Kranjsko, kakor na Koroško; zato pa zahteva zase različne industrijske kraje iz Kranjskega.

Znano je, da hujska ta listič tudi na to, da bi se koroški vojaki uprli s silo, ko bi antanta zasedla Koroško. Ta listič hujska torej na meščansko vojno in hoče še več nemških žrtev. Cel nemški narod je bil premagan in je bila nemška vojska pobita. Lackner pa misli, da bode par sto, ali četudi par tisoč koroških Nemcev sedaj še premagalo tiste čete, ki bodo prišle k nam v imenu antante.

Nekateri Nemci v Celovcu se tolažijo na ta način, da bodo oficirje, ki bodo zasedli Koroško, z ljubeznjivostjo premagali.

Profesor Lutz, to je tisti, ki piše v "Kärnt. Tagblatt" nedeljske podlističe in v tistih zasramuje Slovence, hoče slavnostno sprejeti prej imenovane oficirje. Nemške frajle iz Celovca jih bodo obkolile s cvetkami in jim ponujale vse, kar imajo. Nekaj sličnega se je namreč že pred par dnevi zgodilo v Celovcu.

Skozi Celovec se je peljal sanitetni angleški oddelek, da poišče po vseh naših državah angleške ujetnike ali ranjence in jim prinese pomoči. Zaradi tega so ti oficirji ostali tudi eno uro v Celovcu. Tukaj so jih res obkolile nekateri nemške "frajle" in jim skušale pokazati vsako prijaznost. Iskale so tistih par angleških besed, katerih so se priučile v šoli, in se angleškim oficirjem tako ponujale, da je moral celo "K. T." to označiti kot škandalozno in sramotno postopanje. Konečno je treba še pomisliti, da Nemci v Avstriji še zdaj prav ne vedo, kaj hočejo, da pa so koroški Nemci imeli v zadnjem času najslabšo politiko. Sedaj se bo razumelo, na kak način si ti ljudje predstavljajo svetovno mirovno konferenco, kjer se bodo odločevale meje in usode narodov.

*

Po ukazu gospoda Lacknerja, urednika lističa "Freie Stimmen" (katerega pozna samo kakih 2000 koroških Nemcev), se svetovna mirovna konferenca ne bo vršila v Parizu ali Verzelju, kakor to hočejo Amerikanci, Francozi, Angleži itd., ampak v Celovcu.

Ker je v uredništvu premalo prostora za kakih 6 ljudi, se vrši konferenca v gostilni pri Tigru v Celovcu, ali pa v vinski kleti Schellandra v Kolodvorski ulici, kjer ima povsod Lackner svoj poseben "štibelc".

Na predlog gospoda Lacknerja se pokličejo kot zastopniki: 10 Nemcev, 3 Lahi, s katerimi se je Lackner zopet popolnoma spoprijaznil, odkar so udrli v slovenske kraje, dalje en vjeti Anglež,

en vjeti Francoz, ki sta oba mutasta, župan iz Kotmarevasi blizu kraja Amerika kot zastopnik Amerike, en ruski jud, ki je bil enkrat na Ruskem, za Ruse, en Nemec, ki se piše "Türk" za Turke in župan iz Mostiča po imenu Scheriau, ki se je cesarju predstavil za Slovence.

Za predsednika imenuje Lackner profesorja Angererja, ki je sedaj predsednik Vollzugsausschußa, ali pa profesorja Lutza, ali pa kakega drugega nemškega profesorja. (Profesor mora biti, ker se nemški profesorji najbolj razumejo na politiko.)

Ta mirovna konferenca se bo prilično takele vršila:

Profesor A. ali L. pozdravi navzoče in se jim zahvaljuje, da so v tako obilnem številu prihiteli na zborovanje.

Nato zaprosi besedo en Italijan, ki pravi tako-le:

Mi smo sicer pred vojsko bili najboljši prijatelji in smo skupaj teptali pravice slovenskega naroda, kjer in kakor smo le mogli. Skupno smo jim skušali prizadejati največje krivice in jim škodovali, kjer in kakor smo le mogli. V bratskem objemu smo jim jemali šole, smo jih zapostavljali v uradih in jim ves čas kazali, da smo mi gospodarji sveta. Potem pa je prišla vojska. Samo zaradi tega, ker smo si mislili, da bomo od Francozov več profitirali in da nas bodo Angleži boljše plačali, ker imajo več denarja, smo se ločili od Vas, svojih najboljših prijateljev, ter smo se postavili na stran antante. Pomagali jim nismo ničesar, nasprotno, ti so nam morali pomagati, ker bi nas sicer slovenski vojaki pognali

Pozor, koroški Slovenci. V Slovincu, Slovenskem Narodu, Domoljubu in drugih časnikih je večkrat citati naredbe Narodne vlade SHS. Seveda veljajo te naredbe le za one kraje, kjer so se že prevzele oblasti, to zlasti glede plačevanja davkov itd. Za tiste dele, v katerih še niso zaprisežene oblasti na Jugoslavijo, seveda se ne morejo naredbe izvrševati; vsled tega je s plačevanjem davkov itd. počakati. Jugoslavnici ne bomo plačevali za tuje, nam nasprotne države. Delajte in ravnajte se torej začasno le po navodilih „Mira“, ki prinaša redno vse naredbe, v kolikor pridejo v upoštevanje za Koroško. — Za prehodno dobo držite se gesla: „Svoji k svojim.“ Kupujte pri Slovincu, prodajajte Slovincu.

Celovška „Bürgerwehr“. Ko se je začela razhajati fronta, so vsepovsod začeli ustanavljati meščanske garde prebivalcem v zaščito pred vračajočo se soldatesko. Spominjamo se, da je „Kärntner Tagblatt“ tiste dni zaklinjeval vse moške, naj pristopijo k „Bürgerwehr“, češ v nekaterih dneh bo ogroženo ne samo njih imetje, ampak tudi njih življenje in življenje njih svojcev. Mi smo že takrat presojevali položaj precej bolj trezno. Vedeli smo, kam pes taco moli. No, in od tistega časa so pretekli dnevi, tedni in vsi smo hvala Bogu še živi; noben Čehoslovak še ni nobenega Korošca ubil in koroške dežele tudi niso oropali zadnjih grižljajev. In po vseh skušnjah zadnjih dni smo prišli do zaključka, da ima prav pregovor, ki pravi: Bog me obvaruj prijateljev, sovražnikov se bom že sam! Splošno se namreč govori, da so nekatere straže „Bürgerwehra“ podobne kozlu, če ga postaviš za vrtnarja. Pripovedoval se nam je slučaj, da je prišel oddelek Bürgerwehr k branjevki v Schulhausgasse nasproti Mohorjevi družbi s pretvezo, da morajo tam stražiti, ker pridejo Jugoslavnici v Celovec. Po dolgem, seveda brezuspešnem čakanju so zopet odšli. Po njihovem odhodu je pa opazila branjevka, da so ji odnesli steklenico konjaka, morda kot plačilo za brezuspešno čakanje. Torej, gospoda, ne toliko besed, pa več dejanj!

Kako delajo člani nemške „Bürgerwehr“ mir in red. Na celovškem kolodvoru so pobrali znanemu koroškemu Slovincu, ki je bil še v vojaškem kroju in se je vračal domov, kruh, tobak in nekaj cigaret ter te reči razdelili takoj med seboj. — Na cesti proti Ivovljam so vzeli siloma raz voz znanemu kmetu trije vojaki nemške „Bürgerwehr“ vrečo usnja, kupljenega v Celovcu. Sinu dotičnega kmeta, ki je proti takemu postopanju protestiral, nastavljal je eden izmed treh vojakov samokres na prsi. Taka in slična ropanja naj se nemudoma naznanijo Narodnemu svetu v Celovcu.

Popravek. „Freie Stimmen“ so poročale o g. Pošingerju v Borovljah, da je v Borovljah popolnoma na svojo pest postopal. To ne odgovarja resnici, ker je bil g. Pošinger pooblaščen od Narodnega sveta za Borovlje. Narodni svet v Borovljah pa je potrjen od Narodnega sveta za Koroško.

Živila izvažajo. Iz zanesljivega vira se poroča, da izvažajo iz Beljaka na Zg. Štajersko in Tirolsko moko, ki so jo odvezli četam, ki so prihajale s fronte. Ta moka se izvažata. Poroča se

nam tudi, da iz Velikovca izvažajo po noči na avtomobilu moko — neznan kam. Ako bode v Beljaku, Celovcu in Velikovcu nastalo vsled tega pomanjkanje, bodo za to osebno odgovorni činitelji, ki so to ukazali.

Italijani v Kanalski dolini. Poroča se nam: Italijani so zasedli Kanalsko dolino do Trbiža. V Žabnice je došel en infanterijski pešpolk. Rekvirirajo seno, živila pa imajo seboj. Vse prebivalstvo občuti vojaštvo kot hudo breme in si želi, da preide vsa uprava kakor hitro mogoče na vlado Jugoslavije. Sicer se obnašajo Italijani dostojno, odstavljajo pa uradništvo in ga nadomeščajo s svojimi, kakor da bi hoteli na večne čase ostati na naši jugoslovanski zemlji.

Čast železničarjem. Ko se je razsula bivša avstrijska armada začela valiti v nepreglednih masah z italijanskega bojišča proti severu in vzhodu in se bližati jugoslovanskim mejam, zrlimo v skrbeh v bodočnost, ker smo bili prepričani, da bo trajalo tedne in tedne, predno bo ta demoralizirana in gladna ljudska masa prešla preko jugoslovanskega ozemlja. Vstajale so nam pred očmi slike grozovitih požiganj, ropov, umorov in nasilstev, ki jim bo izpostavljeno naše prebivalstvo. Toda preteklo je komaj 14 dni, in sedaj lahko rečemo, da je bila naša bojazen kolikor toliko neopravičena. Zasluga pa, da so se transporti vojaških mas izvršili tako hitro in gladko in brez večjih neredov, gre predvsem železničarjem, ki so delali pri transportu vojaštva naravnost čudeže in se žrtvovali v prid dobri stvari. Ako kdo zasluži kako odlikovanje, ako kdo zasluži največjo pohvalo pred javnostjo, zaslužijo to gotovo požrtvovalni železničarji. Njihovo delo, njihova požrtvovalnost je rešila velik del naše domovine pred grozotami, ki se sicer redno ponavljajo ob umiku velikih, razkrojenih, nediscipliniranih čet. Klobuk doli pred takimi delavci. Čast in zahvala jim!

Šmihel pri Pliberku. (Pogreb.) Nemila smrt je pograbila tudi mater g. župnika Andreja Sadjak, pd. Klančnikovo v Rinkolah. K zadnjemu počitku so jih spremljali poleg domačih duhovnov še č. g. župniki: Anton Káplan iz Štebna, Tomaž Ulbing iz Kazaz in Ivan Sekol iz Vogerč in veliko ljudij. Pri hiši in na grobu so v vznešenih, v srce segajočih besedah govorili g. župnik Ulbing in slavili rajno kot zvesto ženo, skrbno gospodinjico, dobro mater in rodoljubljinjo. N. v m. p.!

Št. Lenart pri Sedmih studenih. (Smrt) še kar naprej opravlja svoj žalostni posel in sicer jemlje skoraj samo gospodarje. Dne 16. t. m. smo pokopali Popotarjevega očeta, ki zapušča vdovo in 6 nedoraslih otrok. Isti dan so po hudi bolezni umrli Čepotov oče v Radnivi, stric č. g. župnika dr. Jankota Arnejc. Čepotov oče so bili tudi dolgoletni odborniki domače hranilnice in posojilnice. Naj v miru počivata!

Št. Rupert pri Velikovcu. (Pojasnilo.) Poduk v naši „Narodni šoli“ kakor tudi na vseh mestnih šolah v Velikovcu, ki bi se imel dne 5. t. m. začeti, se vsled odredbe šolske oblasti z ozirom na splošno bolehanje otrok na španski bolezni in posebno zavoljo prehoda vojaštva dozda še ni mogel začeti. Najbrž se bo poduk za-

čel okrog 1. decembra t. l. Pozivljamo tedaj šolske otroke našega Internata naj pridejo do začetka decembra semkaj, gojenke naše gospodinske šole pa naj skušajo, ker je zdaj po železnicah vožnja civilnim potnikom že omogočena, takoj semkaj priti, da se more poduk na naši gospodinski šoli pričeti. Vodstvo „Narodne šole“.

Dob pri Pliberku. Španska bolezen je zašla tudi v našo malo vas. Skoro v vsako hišo najde pot. Kot prvo žrtev si je izbrala Anico Možina, pd. Žlindrovo, staro šele 20 let. Bila je pravi vzor krščanske slovenske mladenke. Ob njenem grobu ne žalujejo samo njeni domači, ampak vsak, kdor jo je poznal. Kako se je veselila Jugoslavije, a zdaj je legla v grob, preselila se je v večno domovino k svoji nebeški Materi, katero je vse življenje vneto častila. Na njeni zadnji poti jo je spremljala Vogrška Mar. dr. z zastavo, katere članica je bila že več let. Zapustila si nas, draga Anica in

Nad zvezdami se zdaj raduješ,
Srce nazaj Ti ne želi.
Po svetu tožnem ne vzdihuješ,
Otrok Marijin, blagor ti!

Šmihel nad Pliberkom. Huda španska gripa se je tudi po naši okolici silno razširila in če tudi še do sedaj primeroma ni zahtevala mnogo žrtev, vendar je število obolelih veliko in ne malo jih je zbolelo precej nevarno. Med drugimi nam je vzela nemila smrt žal tudi našo dobro in skrbno Čebulovo mater. Mnogim je v nedeljo, dne 17. t. m. oko zarosilo sočutja in otožnosti, ko je blaga rajnica zadnjikrat ostavila tvoj tihi dom, kjer je nad 40 let delala in se trudila kot skrbna gospodinja, dobra mati in zvesta žena, a vendar jo je spet mnogi na tistem blagorval, češ: dobra žena, po mnogi težavi življenja dosegla si vendar oni tih mir, za katerim vsi hrepenimo. Smrt ti je bila kakor zaželjena rešiteljica iz premnogih bridkosti, ki so te v življenju zadele. Pred osmimi leti si zgubila svojega ljubljena, sina Franceta, bogoslovca. Veliko je tedaj pretrpelo tvoje srce. Vojska ti je zadala drugi hud udarec, ko ti je vzela še drugega sina Jakoba. In ko ti je pred pol letom neznan usoda vzela celo tvojo hčerko Liziko, bilo je to za tvoje rahločutno srce preveč. Tega zadnjega udarca nisi več mogla preboleti, nosila si to bolečino mirno sicer in vdano, a vendar z žalostjo tako bridkostno, da ti je končno počilo srce. Veliko je bilo tvoje potrpljenje, veliko je zdaj pač tudi tvoje veselje. Spavaj sladko, draga mati!

Razglasi Narodne vlade.

Kranjska industrijska družba na Jesenicah ima sledeče tovarniške izdelke v večjih in manjših množinah v svojih zalogah:

Vlečene žice v različnih dimenzijah; žičnikov (žebļjev); mrzlo valjanega obročnega železa v raznih dimenzijah; valjane žice iz železa; valjane žice iz jekla; obročnega in paličastega železa; elektrovodov; livarskih izdelkov iz jekla.

Na to se vsi reflektantje v območju „Narodne vlade SHS v Ljubljani“, ki so odjemalci na de-

v morje. Vi Nemci ste takrat bili jako hudi na nas in ste nas zmerjali z najgršimi imeni.

Gospod L. pri tem pokima in Lah nadaljuje: Vi ste nam na pr. rekli, da so Lahi najbolj zavrženi narod na svetu, da so svojo besedo snedli, da smo „Katzelmaherji“, da smo „wallische Hunde“, „wallische Schweine“ in ste pljuvali, kadar ste o nas kaj slišali.

Toda sedaj, ko je antanta Avstrijo in Nemčijo premagala in ko se jugoslovanski vojaki niso hoteli več bojevati za Avstrijo in Nemčijo, smo dobili zopet korajzjo ter smo prišli sem, ker ste nas poklicali: bodimo zopet bratje, saj smo vsi glih!

Nato zakličejo vsi Nemci „heil, vsi smo glih“ in profesor A. mora pozvoniti, ker ti objemi predolgo trajajo.

Gospod Lackner pokliče deseto četrtno vina in zaprosi za besedo.

„Nemci,“ tako govori Lackner, „smo se sedaj našli v bratskem objemu z Italijani. Mi bomo sedaj delili pravico, kakor mi razumemo Wilsona in kakor jo razume g. zastopnik iz Amerike pri Kotmarivasi.

Jaz predlagam, da govorimo najprej, kam naj pripadejo slovenske dežele in imam izdelan v tem oziru že podroben načrt, na tak-le način:

Cela slovenska Koroška pripada seveda Nemcem radi tega, ker stanuje na tem slovenskem delu 50 pravih Nemcev in par stotisoč Slovincov. Ker pa hočemo biti ves čas pravični, dovoljujemo, da spada jezerska občina, ako lepo prosi, k Jugoslaviji, zato pa nam mora dati Jugoslavija celo

Kočevje, celo Gorenjsko do Trbiža, posebno tudi Belo peč in razne industrijske kraje.

Glede štajerskih Slovincov bo odločil to dr. Mraullagg iz Maribora in Jabornegg iz Celja.

Slovenec obetam, da bo vsak Slovenec, ki bo v naši nemški državi, smel imeti v hiši namesto slovenske šole slovensko-nemški abecednik, toda biti mora vedno pod ključem, da otroci ne morejo priti zraven.

Vsak Slovenec lahko govori sam s seboj slovensko, kadar hoče in kolikor hoče; umevno je seveda, da ga noben Nемеc ne sme slišati, ker bi se sicer motil bratski sporazum med Nemci in Slovenci, ki je vladal vedno na Koroškem. Pred raznimi uradi sme vsak Slovenec vzeti nemškega advokata, da ga zastopa, ako sam ne zna dovolj nemščine.

Slovenec sme tudi kupiti posestva, ako mu to dovolijo vsi člani nemškega deželnega zbora, ki morajo to dovoljenje ustmeno izjaviti pred posebno komisijo.

Tudi prodati sme Slovenec svoja posestva, pa v prvi vrsti le Nemcem, zato, ker je pač v Nemški Avstriji nemška večina in se Slovinci itak s koroškimi ali laškimi denarjem plača, kar je za njega neprecenljive vrednosti.

Davke sme odrajtovati vsak Slovenec dvakrat toliko, kakor Nемеc ali Italijan; zato pa sme nemške zastopnike pozdravljati in se mu bodo nemški zastopniki za pozdrav tudi zahvalili.

Zastopnik iz Amerike pri Kotmarivasi protestira proti temu, da bi Nemci Slovincem odzdravljali.

Predsednik pozvoni in kriči, naj se govornika ne moti.

Med tem se je govornik malo pokrepčal in zgubil papir, na katerem je imel vse to zapisano.

To priliko porabi dr. Mraullagg in po svoje opisuje meje na Štajerskem, kjer naj bodo vsa mesta in vsi trgi in vsi kraji, kjer stanuje en Nемеc, nemški. Ostali kraji se prepustijo Jugoslaviji proti primerni odstopnini.

Priglasijo se drug Italijan in vpraša, kaj je s tistimi stvarmi, katere so Nemci v Beljaku in Celovcu pobrali od vojakov, to je več vagonov usnja in usnjatih pridelkov, oblek, dalje raznih strojev, avtomobilov, posebno pa več sto vagonov lesa, katerega so pobrali od vojaških skladišč na Koroškem. To se mora razdeliti tudi med Italijane.

G. predsednik pripomni, da to ni predmet debate.

Lah pa še kriči naprej in trdi, da so Lahi sedaj nemški zavezniki in da morajo dobiti vsak polovico.

Med tem zakriči en Nемеc, da so tudi Lahi ujetim vojakom mnogo vzeli.

Nato začnejo kričati vsi trije Lahi, potem pa tudi g. predsednik in g. Lackner.

Natakarice pritečejo in vzamejo glaže od mize stran.

V tem hipu pa nekdo zavpije: „Jugoslovanski vojaki pridejo,“ in cela družba steče bliskoma skozi vrata. Sliši se samo še besede predsednika, ki kriči, da bode prihodnje sejo naznanil pismeno. Natakariče so morale sobo potem dolgo zračiti. Iz glasila: „Gott strafe England.“

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavica: K 10.000.000.

Rezervni zaklad: K 1.500.000.

Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.
Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.
Srečke na obroke,
promese k vsem žrebanjem.

belo in ki preskrbujejo večja okrožja z železom, opozarjajo z vabilom, da pošljejo čimprej, najkasneje pa do 10. decembra t. l. Kranjski industrijski družbi na Jesenicah (Jesenice-Fužine) svoja naročila.

Razglas.

Na Narodno vlado je te dni došlo zelo veliko naznamb o osebah, ki so si zadnje dni prisvojile na kolodvorih v Ljubljani, na deželi ter okolici mnogo tuje zlasti državne bivše vojaške lastnine. Pozivljajo se vsi ti, da takoj prigrasijo Prehodnogospodarskemu uradu v Ljubljani, Turjaški trg št. 1, pismeno ali ustmeno, kje da hranijo prilasčene stvari, da dobe navodila, kam da jih imajo oddati. Narodna vlada noče sedaj nastopiti še s kazenskimi odredbami v pričakovanju, da se bodo prizadeti takoj odzvali. Če bo ta poziv brez uspeha pa bo nastopila Narodna vlada proti vsem naznanjenim z vso strogostjo.

Poziv

zaradi prigrasitve terjatev in povračil škode, ki bi jih bila dolžna poravnati prejšnja avstro-ogrska vojaška uprava.

Ob gospodarskih pogajanjih med državami, ki so nastale iz bivše avstro-ogrske države, morda pride tudi do sporazuma glede plačila obveznosti na podlagi vojnodajatvenega zakona od strani prejšnje avstro-ogrske vojaške uprave. Narodna vlada SHS prigrasiti te terjatve za svoje območje, ne da obljubi upravičencem ugodnega uspeha.

V svrhu prigrasitve teh terjatev pozove podpisano poverjeništvu vse posestnike-kmetovalce prigrasiti svoje terjatve, in sicer:

1. Neplačane zakupnine ali najemščine za zemljišča ali poslopja, ki jih je vojaška uprava vzela v zakup, v najem, ali jih je neopravičeno zasedla.
2. Neizplačane kupnine za prodane kmetijske pridelke, če ima upnik v rokah kako potrđilo o zahtevani oddaji blaga vojaštvu.
3. Terjatve za škodo storjeno po vojaščini na zemljiščih in kmetijskih stavbah vsled činov, ki so bili v zvezi in ki jih gre povrniti po vojnodajatvenem zakonu.

Škode, ki jih je naredila armada v svojem razsulu po sklepu premirja brez povelja pristojnih poveljstev nikakor ni prigrasiti, ker zanje ne bo hotel biti nihče odgovoren.

Terjatve v tem okviru je prigrasiti do 1. januarja 1919

pri Narodni vladi SHS „Poverjeništvu za kmetijstvo“ (v poslopu Slovenske kmetijske družbe) v Ljubljani. Terjatve je utemeljiti s priloženimi prepisi obveznih ali pravoveljavnih listin prejšnjih vojaških oblasti, oziroma s prepisi županskih zapisnikov o cenitvi škode (izvirnih listin ni prilagati, ker se lahko izgube, marveč jih je skrbno hraniti).

S tem pozivom podpisano poverjeništvu ne prevzame nobenega jamstva in nobene obljube za svoječasno resnično izposlovanje poplačevanja taki upravičenih terjatev, zato naj prigrasilci rešitve svojih prigrasjenih terjatev sploh nikar ne dregajo, kajti, četudi pride do sporazuma med vladami glede popolnega ali delnega izplačila teh terjatev utegne to trajati vendarle zelo dolgo.

V Ljubljani, dne 16. novembra 1918.

Poverjeništvu za kmetijstvo Narodne vlade SHS.

Poverjenik: Prelat A. Kalan l. r.

Narodni vladi SHS v Ljubljani — poverjeništvu za uk in bogočastje

naj se javijo vsi tisti učitelji (učiteljice) njenega območja, ki so bili (bile) za časa vojske iz političnih vzrokov od službe suspendirani (suspendirane) ali pri svojih plačah prikrajšani (prikrajšane). Navesti je natančni naslov, predmet disciplinarne preiskave in zadnji tozadevni odlok prejšnjih deželnih šolskih oblasti.

Ljubljana, dne 16. novembra 1918.

Poverjenik za uk in bogočastje:
Dr. Verstovšek.

Iskrena prošnja.

Z večjo skrbjo kakor druga leta zre udano podpisano šolsko vodstvo tako zgodaj približajoči se zimi nasproti. Že zadnji dve leti otrokom naše šole zavoljo silne druginje in pomanjkanja blaga skoraj nobene obleke več nismo mogli dati. Zdaj pa, dasi je že premirje nastopilo, blaga še ni dobiti ali pa le za silno visoko ceno. Tako so se razmere tako poslabšale, da mnogo naših šolskih otrok, ki so večinoma otroci ubogih staršev, sploh nobene porabne obleke nima, tako da otroci ne bodo mogli v šolo zahajati, ako jim ne oskrbimo polne obleke in obuvala in ne jim dajamo v zimskih mesecih opoldne gorke juhe. Zavoljo tega nameravamo tudi letos napraviti božičnico na korist ubogih otrok naše šole in se obračamo polni zaupanja zopet do preblagih src naših dobrotnikov, do p. n. Slovencev in Slovenk z iskreno prošnjo, da naj nam prihitijo na pomoč z darovi v blagu, n. pr. z volno, posebno pa v denarju. Zelo bi bilo v sedanjih razmerah nam tudi ustrezno, ako bi se nam podarilo obnošene otroške obleke za dečke in deklice, tudi obleke od odraslih bi radi sprejeli, ker bi jo potem lahko naše oč. šolske sestre prikrojile za otroke. Za vso dobrotljivost se vsem preblagim dobrotnikom že v naprej najprisrčneje zahvaljujemo. — Konečno še naznanjamo vsem našim dobrotnikom in prijateljem slovenskega šolstva, da bomo po preteku petih let zopet napravili veliko božično slavnost in sicer po Novem letu, najbrže v sredo pred pustno nedeljo.

V št. Rupertu pri Velikovem, 19. listopada 1918. Šolsko vodstvo „Narodne šole“.

Lastnik in izdajatelj: Gregor Einspieler, prošt v Tinjah.
Odgovorni urednik: Otmar Mihálek.
Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Telefon 179.

Pri preselitvah ali premestitvah naj se naznani poleg novega naslova tudi stari naslov ter številka, ki je tiskana v zgornjem kotu naslovne pasice (nad imenom).

Dva hlapca h konjem

(tudi starejša) se takoj sprejmeta na graščino Vernberg pri Beljaku.

Pismene ponudbe z zahtevami na naslov: **Janez Kostrica**, Vernberg, pošta **Podravlje**, Koroško.

Milan Stanatijev

brivec

Celovec, Burggasse 21

(poleg trgovine Spitra)

se je povrnil od vojakov in se vsem rojakom priporoča za obilen obisk.

Steklarskega učenca

sprejme takoj

Pötzl v Celovcu, Kaserngasse 12.

Štiriletna učna doba, vsa preskrba v hiši.

Moderne

baržunaste klobuke za ženske

v različnih barvah, oddaja

za lastno ceno

zaloga klobukov **Schelli Pichler**

Celovec, Dunajska ulica 5.

Hlapec h konjem

oženjen, se sprejme na župnišče z malim gospodarstvom. Ponudbe na upravništvo „Mira“ pod „Hlapec“, št. 47.

Priporočilo.

Cenjenim posestnikom, ki se pripeljejo z vozom v Celovec, vljudno naznamim, da se mi je posrečilo dobiti zanesljivega hišnega hlapca, kateremu se brez skrbi lahko izročijo konji, in se priporočim za izprego.

Tudi kupim drva, jajca, sir in razna druga živila.

Janez Grančnik

najemnik hotela Trabesinger v Celovcu.

Pristno toaletno milo

fino dišeče, 1 kos 100 gr težak,
3 kosi 18 K, 6 kosov 34 K, 12 kosov 65 K.

Pristno milo za pranje

1 kg po 26 K. — Pošilja le, če se prej vpošlje znesek.

M. Jünker, eksportno podjetje v Zagrebu br. 16,
Petrijnska 3 (Hrvatsko).

Daj nam mir, Gospod!

Pesem za 3 ženske glasove in orgle
se dobi pri šolsk. ravnat. **A. Kosi-ju**, Središče (štaj.).
Partitura 80 h, pevski part 30 h.

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za ministrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete, kelihe, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi oddelek za paramente Jožefovega društva v Celovcu.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

urađuje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.